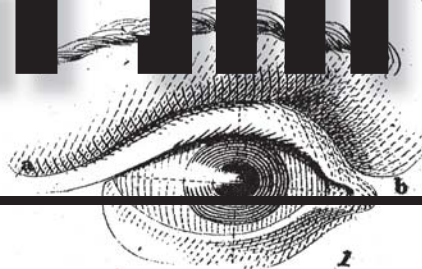

ארכיון

קדחת הארכיונים

קול קורא להשתתפות ביום עיון בחוג לאמנות במכללת אורנים

השאלות המרכזיות שנרצה לשאול

ביום העיון "קדחת הארכיונים":

- האם מושג ה"ארכיון" בעידן הנוכחי הפך למושג "מאגרי מידע"?
- האם מאגרי מידע ולא ארכיונים הם הפרדיגמה התרבותית של העידן העכשווי?
- האם עידן האינפורמטיקה אכן מאיין את תשוקותינו הרומנטיות?
- מה תפקידם של האמנים/יות ומקומה של האמנות בתפר שבין הארכיון למאגרי המידע?
- האם הסמכות המגולמת בארכיון מושלכת על האמן כ"בעל הארכיון"?
- מה ההבדל בין ארכיון ואוסף בהקשר האמנותי וכיצד הבדל זה מכונן עמדות שונות בשיח ובכלכלת האמנות?
- הארכיון כפרקטיקה אמנותית.
- ביוגרפיה, אוטוביוגרפיה וארכיון
- קדחת הארכיונים - פוסטמודרניזם, גלובליזציה.

RASHEL BACH

שנים האחרונות אנו עדים ל"קדחת ארכיונים" בתרבות העולמית. במרחב הציבורי בישראל, מושגי זיכרון והנצחה מקושרים בין היתר להיסטוריה רוויה באירועים ביניהם גילומי אלימות של שואה, מלחמות, עקירה וגירוש. ארכיונים שונים התגבשו כחלק ממערך פוליטי והיסטוריוגרפי בעל השלכות ברורות על התרבות החזותית.

החל משנות ה-60 של המאה ה-20 ובעקבות פריחתה של האמנות המושגית הארכיון נתפס גם כמרחב פעולה וכפרקטיקה אמנותית. כיום חודש הקשר בין אמנות וארכיונים באמצעות פורטלים של מוזיאונים ושל אתרים וירטואליים של מכוני מחקר שונים שמאפשרים לציבור גישה לתוכניהם. מאחר ו"המכון לאמנות" במכללת אורנים נמצא גם הוא בשלבים הראשונים של הקמת ארכיון לגלריה של אורנים: "הגלריה לאמנות בישראל", מיסודו של פרופ' דוד וקשטיין, ומאחר והעיסוק התכוף בנושא מעלה את הצורך בעיון רפלקטיבי ביקורתי במושג הארכיון כארכיטיפ וכפרקטיקה, החלטנו לקיים יום עיון בנושא.

הארכיון כמושג ניתן להבנה היסטורית כאמצעי לייצוג של "רוח הזמן". אם מובנה האטימולוגי היווני של המילה "ארכיון" סימן את מקום אחסונם של מסמכים רשמיים בתחום מגוריו של השליט הרי שבשלהי המאה ה-20, בהשפעת תפוצתם של אמצעי היצור הדיגיטליים, הציע ז'אק דרידה בספרו "מחלת הארכיב" (דרידה, 2006) מובן חדש ל"ארכיון" בהסתמכו על הפסיכואנליזה הפרוידיאנית. גישתו נסמכת על דחף המוות וההרס כמו גם על עצם הזיכרון והרצון ללקט, לארגן ולשמר.

אפשר לומר שהמרחבים הווירטואליים העכשוויים, שנימיהם המקוננים מושתתים על אמצעי היצור הדיגיטליים, מגלמים בפועל היבטים מהעיון ברעיון "הארכיב". מרחבים אלו שמאפשרים ייצור ארכיונים אישיים ופעולות "אירכוב" חוץ-מוסדיות ללא הגבלה, פתחו ערוצים של איסוף מידע ארכיוני לכל מי שהודר מהמרחב התרבותי הרשמי והממוסד - הן כיחידים והן כקבוצות. עם זאת, חרף החידוש שבצורת אחסון המידע - שמתאפיין באפשרות הצבה בלתי מוגבלת, ביכולת נגישות מהירה (באמצעות מנועי החיפוש) כמו גם בהעלמות בקרב מידע אינסופי - בהשוואה לצורת הארכיון ההיסטורית נשאר יסוד מהותי אחד שאין להתעלם ממנו, נשאר כוח הכלכלה הקפיטליסטית.

הצעות יש לשלוח לועדה לדוא"ל:

noa_t@oranim.ac.il

עד לתאריך: 8.3.14

הוועדה המארגנת:

הורית הרמן פלד, חובב רשלבך, ד"ר יעל גילעת ונעה צורן.

המכון לאמנות
אורנים
המכללה האקדמית לחינוך

